

Ta eo Kwōj Aikuj in Jelā bwe Kwōn Jibañ Ajiri eo nejum ilo Jikuul

Naan in Tele Jinen im Jemen,
Rilorlorjake ro, im Rikau ro

Obiij eo an Superintendent eo an Jikuul
<http://www.k12.wa.us/>

LIAISON AK RIJIBAÑ EO AN TOWN IN

Paula Bates, Program Manager
Pullman School District
240 SE Dexter
Pullman, WA 99163
509-332-3144

**COORDINATOR AK RILORLORJAKE
EO AN STATE EO
ÑAN KATAKIN AK JIKUUL ÑAN
RO EJELOK MWEIR**

Elañe baamle eo am ej jokwe ilo juōn jikin iumwin jidik
ien ak ejabwe jikin jokwe eo ami kōnke ejako mwero
mōmi, ajiri eo nejum emāroñ bōk jibañ iumwin jimwe
im māroñ ko an ajiri ñan jelālokjen ak jikin jikuul im
jerbal in jibañ ko.

KAKIEN EO ETAN MCKINNEY-VENTO ACT: MELELE KO MOKTATA

Elañe ejako mweo mōm im kwōj jokwe kiō ilo shelter, motel, wa, jíkin camp, ak ilo trailer iumwin jidik ien; ilo törerein iaal; jokwe ibben baamle ko jet ak ro mōttam; ak ilo bar juōn jíkin jokwe eban to bed ie ak juōn jíkin ejabwe ūan jokwe ie, ajiri eo nejum emaroñ bok jibañ iumwin kien eo an federal naetan McKinney-Vento Act eo.

Iumwin Kakien eo etan McKinney-Vento Act, ajiri ro im rej bed ilo baamle ko ejelok jíkin aer jokwe ewōr aer jimwe im māroñ in:

- ▶ Etal ūan jíkuul, jekdoon ia rej jokwe ie ak joñan toon aer kar jokwe ijo.
- ▶ Bed im jíkuul ilo jíkuul eo ilo bukōn eo rej bed ie kiō ak jíkuul eo aer jen jínoin, eláne wāwein eo in enaaej emmantata ūan er, jíkuul eo aer jen jínoin ejíkuul eo ajiri eo ear bed ie ke ear wōr mōnak ej jíkuul eo ear bed ie eliktata.
- ▶ Ebbók ial in itotak ūan im jen jíkuul eo an im ear baj jíkuul wōt ie.
- ▶ Dreloñ ilo jíkin jíkuul ilo ien eo emókajtata, jekdoon ūe ewōr pepa in jíkuul ko rejako im ekā an jíkuul ko aikuj ūan kadrelóñe ajiri ilo jíkuul, einwōt pepa in lōtak, pepa in kamool jíkin jokwe, pepa in jíkuul jen kar jíkuul eo an mōktalok, ak pepa in wā ko/pepa in taktó.
- ▶ Dreloñ ilo jíkuul, bed ilo kilaañ ko, im bōk kwōñaan ilo aolep makitkit ko an jíkuul ilo anjíkuul eo aini pepa ko an.
- ▶ Emāroñ dreloñe ejia burokraam ko im jerbal in jibañ ko aolep rijíkuul ro jet remāroñ bar bed ie, ekoba ial in itotak im jerbal in jibañ ko jet ikijen jíkuul ak jelālokjen.
- ▶ Bed ilo jíkuul ibben ajiri ro jet im rejjab ion burablem in an ejelok jíkin aer jokwe; jíkuul eo eban kejenolok juōn rijíkuul kinke ejelok jíkin an jokwe.

KAJJITÓK KO EKKĀ AD DROÑ

Elañe inaaj emakit, iaikuji ke likit wōt ajiri eo neju ilo jíkuul eo ear baj jíkuul wōt ie ke ak kōmakit ajiri eo neju ūan jíkuul eo ilo town eo kimejokwe ie kiō?

Emakit jen juōn jíkuul ūan bar juōn jíkuul emāroñ kōmmán an ajiri lukkun inebata. Rej aikuj etal jen ro mōttaer im rikaki ro rejela kajeir im kajjeoñ jelā kajeen ajiri ro mōttaer, rikaki, im kilaañ kāñl ko aer. Kin wōt wāwein in, ekkā an emmantata ūe ajiri eo nejum ej bed wōt ilo jíkuul eo an (jíkuul eo an jen jínoin), jekdoon ūe kwōnaaj emakit ūan bar juōn jíkin.

Jet kein kajjítók bwe kwōn lemnak kaki ilo ien eo kwōj bebe im lale eláne ajiri eo nejum ej aikuj bed wōt ilo ejia jíkuul eo ke ak emakit ūan jíkuul kāñl eo ilo ijo kom ej jokwe ie:

- ▶ Jete an ajiri eo nejum yiō?
- ▶ Ewi aetokan ami naaj jokwe ilo jíkin in kom ej jokwe ie kiō? Kom ej lemnak ke in bar rool lok ūan ijo ebaake jíkuul eo kar jínoin ke ak kwōj lemnak in ke jokwe wōt turin ijōne kom ej jokwe ie kiō?
- ▶ Ajiri eo nejum ekōnaan wōt ke bed ilo jíkuul eo ear jíkuul ie jen jínoin? Juōn ajiri erittolok jidik im elukkun mootlok an ibben jíkuul eo an jen jínoin im/ak ej bojak in kaduwōjlok emāroñ ben ūan an ukōte jíkin jíkuul eo an.
- ▶ Ewi joñan an ajiri eo nejum kijoroor ak inebata kinke kom ear aikuj kar emakit? Ukōt jíkin jíkuul eo enaaej ke juōn men eo elukkun lab an bōk ien im lab jerbal ūan kwe?
- ▶ Ilo an naaj oktak jíkin jíkuul enaaej ke kōmmán bwe en jab tōbrak katak ko an ajiri eo ilo jíkuul im kōmmán bwe en ūana kureet ko an?
- ▶ Emman ke ien in ūan an ajiri eo ukōt jíkin an jíkuul, einwōt jemlokin jemejita eo ak jemlokin jíkuul yiō eo, elikin teej eo, ak elikin makitkit ko elab an aurōk ūan ajiri eo nejum?
- ▶ Jete awa in an ajiri eo nejum etal ūan im roltok jen jíkin jíkuul eo an jínoin? Juōn ial eo eaitok emāroñ kōmmán an ajiri eo eñtaan kin katak ko an ilo jíkuul.
- ▶ Elōñ ke kenono kin wāwein kejbārok ko ilo am ekāleel jíkin jíkuul eo ajiri eo nejum enaaej bed ie?

Ta enaaj walok elañe komro jikuul eo jab errā kin ia eo ajiri eo neju en jikuul ie?

Elañe kwōjjab errā ibben jikuul eo, bukōn in jikuul eo ej aikuj in kenaanik kwe ilo ieje kin ta unin an lemmak ke ajiri eo nejum en étañ ñan jikuul eo eotak jen jikuul eo kwōkōnaan. Bukōn eo ej aikuj in kenaanik kwe ilo ieje ewi wāwein am kōmman am jumae kālet eo aer. Ajiri eo nejum ej māroñ wōt in drelōñe, jāde, im bōk kwōnaan ilo jikuul eo kwōj kōnaan ñane ilo tōre in rej kamadnōde oktak in lemmak in kotaamiro jikuul eo.

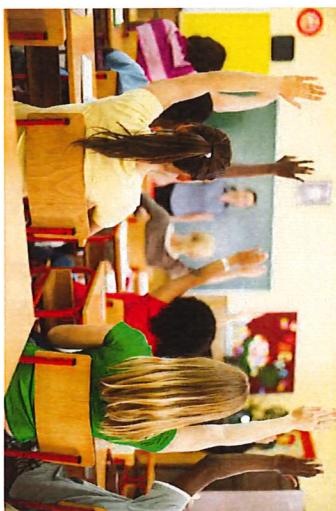

Wōn eo imāroñ in kirllok in bōk jibañ ikijen jelālokjen eo an ajiri eo neju?

- ▶ Aoleb jikuul ewōr aer rijibāñ ro ikijen katakin ak jikuul ñan ro ejelok mweir. Armij eo emāroñ jibañ kwe ikijen kālet jikuul ta emman ñan ajiri eo nejum im emāroñ kenono ibben jikuul eo ilo etam. Rijibāñ eo enaaj jibañ ajiri eo nejum bōk kein jikuul ko, jerbal in jibañ ko jet, im mōñā ilo jikuul ilo ejelok wōnāñ; kōmman iai in itotak ko jen im ñan jikuul eo an jinojn; im jibañ kwe ikijen makitkit in ikkure ko ilo jukjuk in bed eo.
- ▶ Elañe kwonaaj kadrelōñe ajiri eo nejum ilo jikuul eo ekāñ, kwōj aikuj in kajijōk bwe kwōn kenono ibben rikaki eo(ro). Kwōj aikuj in kajijōk in kenono ibben rikaki eo(ro) an ajiri eo nejum aoleb ien kin ta ko ej kōmpane. Jelā kajeen juñ iañ rikaki ro an ajiri eo nejum ñan am kajijōk ibben kin katak ko an ajiri eo ilo jikuul im bwe kwōn lēlok melele ko ñan e im remaaj jibañ ilo anajiri eo nejum katak.
- ▶ Rikakabilōkō eo an jikuul emāroñ in jibañ ajiri eo nejum ikijen wāwein an jerbale oktak im men ko renej kāal im ben ñan e. Aje melele ko ibben armij in kin wāwein an ajiri eo makitkit imweo ak men ko ej ioone ko im remāroñ jeletkatak ko an ilo jikuul.
- ▶ Armij ro jet kwōj aikuj jelā kajeer rej burinjibōl an jikuul eo,, rjerbal ro rej bōk eddo in jāde ñan jikuul, rikattor baj ro, ro rej lorlorjake jerbal in jibañ ko ilo jikuul eo, im nōj eo an jikuul.
- ▶ Aoleb jikuul im rjerbal ro an remāroñ jibañ bwe ajiri eo nejum en māroñ bōk aoleb jerbal in jibañ ko ej aikuj bwe en emman an katak ilo jikuul. Kwōj juñ eo eaurōk ilo wōnmaanlok in katak eo anajiri eo nejum im kwōj aikuj in jerbal einwōt juñ kumi ibben jikuul eo im bukōn in jikuul eo

Kain kajijōk rōt ej aikuj in kajijōk ikijen makitkit kein iumwin McKinney-Vento?

- ▶ Wōn eo ej bōk eddo in katakin ak jikuul ñan ro ejelok mweir? Ewi wāwein ad fōbare?
- ▶ Kain ial in itotak rōt ekkar ñan ajiri eo neju bwe en bed wōt ilo jikuul eo (jikuul eo jinojn)?
- ▶ Elañe ajiri eo neju enaaj oktak jikin an jikuul, wōn emāroñ jibañ bwe ajiri eo en māroñ in ukōt an jikuul im kōtobrak pepa ko an?
- ▶ Ewi wāwein an ajirio neju bōk mōñā jen jikuul ilo ejelok wōnāñ?
- ▶ Wōn eo emāroñ in jibañ ajiri eo neju im ewor an utamwe? Ewi wāwein an jibañ kein māroñ in mōkaj aer itok im māroñ buki?
- ▶ Kain jibañ rōt ikijen jelālokjen ko ñan ajiri eo neju, einwōt Title I burokraam ko ak katak ko elikin awa in jikuul ko?
- ▶ Kain burokraam rōt emāroñ jibañ ajiri eo neju kin kapeel ko an im bwe en māroñ bōk jibañ ko kin wāwein in?
- ▶ Elōñ ke ikkure, al im kajañjañ ko, ak makitkit ko ñan ajiri eo neju emaron bōk kwonan ie?
- ▶ Ewi wāwein an ajiri eo neju māroñ ilok ñan kilaaj field trip ko ak bōk kwonaan ilo makitkit ko an jikuul elañe ijibab māroñ kōllā wōnāñ?
- ▶ Elōñ ke burokraam ñan prijikuul ro ñan ajiri ro dredlik neju?

Ta eo imāroñ in kōmane ikjen jibañ ajiri eo neju ilo

jikin jikuul?

- ▶ Lale bwe ajiri eo nejum en etal im jikuul aoleb raan im jäde ijen ilo an bojak im dedelok an mōñā in jjibboñ.
- ▶ Buköt juōn jikin emman ūñ an ajiri eo nejum ekatak ie im kejenolok ien aoleb raan ūñ jjibañe kin katak ko an.
- ▶ Luukkun kejbārok ejmour eo an ajiri eo nejum im kwōn kamadmōd jorāän ko renaaj jjidmikj aer walok.
- ▶ Kajitök ibben ajiri eo nejum ta ko ej katak ilo jikuul eo an; katakini bwe en kwalok kin wāwein kein ūñ han kwe. Elāñe kwonaaj kwalok am itok ilmo kin katak ko an ajiri eo nejum, enaaaj jelā ke jikuul eaurōk.
- ▶ Rūt ūñ ajiri eo nejum aoleb raan; ūñ ajiri ritto, kejenolok jet ien ilo juōn raan ūñ komiroairi eo nejum ūñ riit ibben doon. Kenono kin ta ko komiro ear riiti.
- ▶ Nebar ajiri eo nejum kin tōbrak ko an, einwōt kureet ko remman ak bed ilo kumi in ikkure ko.
- ▶ Roñjake ta ko ajiri eo nejum ej kajjeoñ in jiroñ iok im kajjeoñ in kenono kin abañ ko ej iooni. Komāroñ in kenono kin abunōñ kein ibben rikaki eo ak rikakabiloklōk eo an jikuul.
- ▶ Rejañ ajiri eo nejum bwe en bōk kwonaan ilo ikkure ko im kōjañjāñ ko.

KAJJITÖK KO REMMAN REJ KÖMMAN RİİT RO REMMAN

Kajitök ibben ajiri ro kin ta ko rej riiti enaaaj kōmman bwe ren jet ajiri ro rejelä lemnak

- ▶ Ñan bwebwenato ko (Inoñ):
 - ▶ Ta eo ear walok? Ta eo kwōj lemnak ke enaaaj walok tokelik? Ta unin?
 - ▶ Wōn eo im elap kenono kake ilo bwebwenato eo? Emman ke ibbam armij eo? Ta unin? Komāroñ ke kar kōmane men eo armij in ear kōmane? Elāñe jaab, ta eo kwonaaj kar kōmane?
 - ▶ Ewi wāwein an bwebwenato in jelet kwe? Ta eo ej kakemejej kwe kake?
- ▶ Ñan melele ko raurōk (Men mol ko):
 - ▶ Ta eo bwebwenato ak nuuj ak jepta eo ej kenono kake? Bōk elōñ melelejōñan wōt am māroñ.
 - ▶ Ta eo rijeje eo ej kajjeoñ kemelelelik?
 - ▶ Tu la eo elab an kaitotkot ilmo ak kabwilōñōñ ūñ han kwe?
 - ▶ Etke kwōj lemnak ke melele kein elab aer aurōk? Ewi wāwein an naaj jibañ kwe? Wōn ro jet remāroñ bōk jibañ jen men in?

JIKIN KABBOK JIBAÑ KO JET

JIKIN KABBOK JIBAÑ KO JET

- ▶ Douluul eo elap an Amedeka ūñ Jelālokjen an Ajiri im Jodididik ro Ejelok Jikin Aer Jokwe ak National Association for the Education of Homeless Children and Youth (NAEHCY): <http://naehcy.org/>
- ▶ Obijj eo elap an Amedeka ūñ Jelalokjen an ro Ejelok Jikin Aer Jokwe ak National Center for Homeless Education (NCHE): <http://center.serve.org/nche/>
- ▶ Nōmba in talboon ūñ kabbok jibañ ibben NAEHCY Higher Education: 855-446-2673 ak text "NAEHCY" ūñ 335577 ak highered@naehcy.org
- ▶ Nōmba in talboon ūñ kabbok jibañ ibben NCHE: 800-308-2145 ak
- ▶ Jikin Ebōbōk Melele eo elap an Washington ak Washington Information Network 2-1-1: Kirlok 211 ak etalīñan web site eo in kabbok jikin ebbōk jibañ ilo county ko <http://win211.org/>
- ▶ Bürokratā in Jibañ im Bōbrae ko ūñ ro Ejelok Jikin Aer Jokwe iumwin Ra eo an Commerce ilo Washington State:
<http://www.commerce.wa.gov/Programs/housing/Homeless/Pages/default.aspx>
- ▶ Obijj eo ej Bōbrae im Kejbārok Jodikdik ro ejelok jikin aer jokwe iumwinRa eo an Commerce ilo Washington State:
<http://www.commerce.wa.gov/Programs/housing/Homeless/Pages/youth.aspx>